

A lány anyja

Szia, mondta a fiú. Szia, mondta a lány. Látásból ismerték egymást, ugyanabban az épületben volt a munkahelyük, mindennap találkoztak, de még egymás nevét se tudták. Ezen szeretett volna változtatni a fiú. A lánynak nem volt ellene a fiú közeledése, igaz, különösebben nem is hozta lázba.

Véletlenül találkoztak, mentek egymás mellett. Gergő vagyok, mondta a fiú. Bori, mondta a lány, és mentek tovább, csendben, lélegzetüket is hallani lehetett. Cipőjük kopogása lassan enyészett el az unatkozó délutánban. Más hangokat nem is nagyon lehetett hallani a gyár tompa moraján kívül.

Ahogy rakoncátlan hajába túrt, a fiú karóján megcsillant a júliusi nap fénye. Jé, Rakéta, mondta ajkát biggyesztve a lány. Igen, Rakéta. Az órát a bátyjától kapta cserébe a Doxáért, a drága svájci zsebóra az apjuké volt, már nem működött, de becses emlék. Apja állítólag egy amerikai katonától kapta egy franciaországi hadifogoly-táborban valami csekély szolgáltatás fejében. Amerikaiak fogságába esett, ahol elmondása szerint jobb volt, mint itthon szabadon. Kilószám ették a csokoládét és a babkonzervet. Nagy lábon éltek az amcsi katonák, lányokban sem szűkölködtek. Szó szerint lehet értelmezni, tiszta Amerika. Furcsa emberek a jenkik, mondta az apja. Nem csináltak különösebb gondot semmiből, abból se, ha felcsináltak egy lányt. A háborúnak vége, béke lesz, ezen a földön békeességben elfér mindenki, még a zabigyerekek is.

A Rakéta viszont működött, túlélte azt is, amikor a fiú a strand medencéjébe ugrott vele, meg azt is, amikor véletlenül nekiütötte egy betonoszlopnak veredés közben. Hol késett, hol meg sietett, de működött. Strapabíróak ezek az orosz kütyük, az biztos. A bátyja orosz katonáktól jutott hozzá egy kétdecis cseresznyepálinkáért. Szerencsétlenek ritkán jutottak szeszhez, bármit megadtak érte. Ivás közben mindig előkerült, Isten tudja, honnét, a tangóharmonika. Talán azzal együtt jöttek világra. Ha nem pontosan működik, akkor miért használod, kérdezte a lány. Nagyjából a nap állásából is megállapíthatod az időt. Már ha süt a nap, mondta a fiú. Ha süt a nap, hagyta helyben a lány.

FECSKE CSABA (1948) Arnóton élő költő, író, publicista. Utóbbi kötete: *Őszi napozás* (Magyar Napló, 2024).

Hova mégy, kérdezte a fiú. A gyárba, mondta a lány. Elkísérlek, mondta a fiú. Ahogy akarod, mondta a lány. Még sose beszélgették egymással. Botladoztak a szavak közöttük. A fiú nem találta a bejáratot a lány világába. Tüskés bozótos hely volt az a világ.

Egy darabig szótlánul mentek egymás mellett. Elhaladtak a vendégház mellett, a fiú a sarki dohányboltban vett egy csomag cigarettát, megkínálta a lányt, rágyújtottak, a megmoccanó levegő hátuk mögé libbentette a füstöt. A téren a hatalmas Lenin-szobor kinyújtott karjára valaki egy tarisznyát akasztott, ezen elnevezték magukat. Ezt csak létrára állva tudták megcsinálni, mondta a fiú. Aha, mondta a lány. Vajon honnét kerítették egyet. Biztosan fontosnak érezte az illető ezt a kockázatos performanszt.

Másnap már rendőröket lehetett látni a szobor környékén, meg nevetgélő báméskodókat. A gyárkapuhoz értek. Megvárlak, mondta a fiú. Várj, mondta olyan hangsúllyal a lány, mintha azt mondta volna, nekem mindegy.

Bori vagy húsz perc múlva bukkant elő, egy pattanásos arcú fiúval az oldalán. A srác elköszönt, továbbment. Ők ketten elindultak az irodájuk felé. A tejívó felszolgálónője családottan nézett a fiúra, talán azt hitte a sápadt arcú nő, hogy miatta jár ide. Hirtelen pír futotta el sápadt arcát, orra körül az a néhány szeplő szinte lángolni kezdett.

A söröző elé értek. A rozsdás vaskapu leszakadt a sarokvasról, félrefittyent, mint a szomjas kutya nyelve. A kerthelyiségben nem sokan, úgy is lehetne mondani, csak páran üldögéltek, ahol műszakváltáskor tút nem lehetett volna leejteni, a pincérek széleseben rohángáltak a söröskorsókkal teli tálcákkal. Amikor lelappadt a hab a frissen csapolt sörön, bizony félig se volt a korsó. De igen sürgető volt a szomjúság, senki se reklamált, a csapos nyomta, ahogy bírta. Közben többször is hordót kellett cserélni. Itt öblítették le torkukat a gyáristák, ahogy kitódultak a gyárkapun, mint szelepen át a gőz. Megiszol egy sört?, kérdezte a fiú. Meg, mondta a lány. Befordultak a kapun, és helyet foglaltak az egyik pléh asztalnál, amelyen még ott volt a korábbi sörök nyoma, a hamutálakban búzló csikkek. Kellemes hűvös volt a gesztenyefák alatt, ahol a fiú cimboráival szokott időzni esténként. A lombok közt feketerigók füttyörésztek, olykor felbúgott mélabús hangján egy-egy gerle. Vadgalamb, mondta a fiú, gerle, mondta a lány. A madár, mintha maga sem tudná, miféle szerzet ő, elhallgatott. A nap óvatosan kúszott a Bükk felé, maga után dobva a szürkülő árnyékokat. A fiú most vette észre, hogy a lánynak zöld szeme van, arcán két oldalt huncut kis gödröcskék. Jó volt a szemét legeltetni rajta. Örült, hogy összefutottak. Kézbesítő volt a propagandaosztályon. Nyolcadik után nem volt kedve tovább tanulni, elég volt belőle nyolc év, még sok is. Nem volt éppen rossz tanuló, noha nem erőltette meg magát. Apja ügyvéd volt, anyja tanítónő. Nem tudták rávenni, hogy továbbtanuljon, bosszankodtak is akaratos csemetéjük miatt, aki jól érezte magát formás kis testében, sorsával megelegedett kézbesítő volt. Szabadságra vágyott, amit mindennél többre értékelt. A szülei szerint túlságosan is szabad volt. A saját törvényei szerint próbált élni, ami persze konfliktusokkal járt. Volt

úgy, hogy egy irat kézbesítése fél napba telt, közben moziba ment egy fiúval, a kirakatokat nézegette a városban. El akart költözni otthonról. A fiú faluról került a városba, műszaki ellenőrként dolgozott egy ipari cégnél, hétvégén járt haza szüleihez, és rúgta a gólokat a helyi futballcsapat színeiben. Tizennégy éves kora óta élt a városban, négy évig kollégiumban. Jó tanuló volt, elsőben még osztályelső, de aztán jöttek a lányok, figyelme feléjük fordult, a tanulást hanyagolta. Aztán egy balul sikerült diákcsíny miatt csaknem kicsapták az iskolából. Behívták a szüleit. Apjától akkor kapta az első pofont, ami egyben az utolsó is volt. A kollégium aulájában történt mindez. Kérdemelt pofon volt, tisztító erejű, csakhogya... Felindult apja elsírta magát. Gergő megszedült és rátenyerelt a nyitott zongorára. Szörnyű hang zúdult ki a billentyűk alól, lelkiállapotuk méltó aláfestéseként. A fiú szeretett volna elsüllyedni, hogy ne kéne látni ilyen szánalmas állapotban az eddig szinte istenként tisztelt kemény férfit, az apját. Ennél nagyobb büntetést elképzelni se tudott. Az egykor szófogadó, illemtudó falusi fiúból kezelhetetlen, öntörvényű kamasz lett, aki perben, haragban állt a világgal. Felhagyott a sportolással is. Pedig a tornatanára azt híresztelte a háta mögött, hogy ebből a szőke fiúcskából olimpiai bajnokot nevelnek. De az olimpiai aranyéremnél valahogy szebben csillogtak Zsuzsi szemei.

Szeretett volna egyetemre menni, de az iskola nem javasolta továbbtanulását, így a katonaságnál kötött ki alig tizennyolc évesen. Csaknem futkosóra került, mivel elhagyta az őrhelyét. Renitens katona volt, a század fekete báránya. A század pk. szemmel tartotta, minden kis ballépéséért lecsapott rá, nem engedte szabadságra, folyamatosan büntetés alatt állt. Megiszunk még egyet, kérdezte a fiú. Igyunk, mondta a lány, és nyelvével lenyalta ajkáról a sörhabot. Mint a kismacska, gondolta a fiú.

Fáradt szél matatott a lombok közt. A fiú többet szeretett volna tudni a lányról, de a lány elég szűkszavú volt, legalábbis a családi életüket illetően, mert amúgy eléggé csacsogó természetű, de csak a divat meg a sztárok élete érdekelte, szorgalmas nézője volt a szappanoperáknak, szívesen beszélgetett róluk, de ezekről a dolgokról a fiúnak hiányosak voltak az ismeretei. Mint az Óceán két partja, olyan messzi voltak egymástól. Olvasol valami jót, kérdezte a fiú. Még mit nem, szabadkozott a lány, mintha éppen lopással gyanúsították volna meg. A fiú szeretett olvasni, gyerekkorában falta a könyveket, másodikos korában olvasta el az első regényt, a Kinizsi Pált, ami nagyon tetszett neki. Aztán az *Egri csillagokat*, az összes Vernét, indiános könyveket. Nemrégiben olvasta Márquezről a *Száz év magányt*. Elementáris hatással volt rá, egyszerűen nem tudta letenni. Lelkesen mesélt róla a lánynak, aki ásítással jelezte, mennyire érdekli a dolog.

Megitták a második korsó sört is. Még egyet, kérdezte a fiú, csak úgy illemből. Oké, mondta a lány, amivel meglepte a fiút, nem gondolta volna, hogy ennyi sör fér abba a törekeny kis csitribe.

Megvárhatlak holnap meló után?, kérdezte a fiú. Szia, köszönt el a lány anélkül, hogy válaszolt volna, és fölszaladt az emeletre a fiú előtt.

Sörözés közben megkérdezte a lányt, mi a véleménye a szüzességről. Hülye egy kérdés volt, belátja, mint amilyen a válasz is. Az enyémről vagy úgy általában. Ha tudni akarod, én nem ragaszkodom hozzá. Miért, te szűz lányt szeretnél? Nem, csak úgy kérdezem. Mert akkor az óvodában kell kereskedned. Ekkor egy gesztenyelevél landolt az asztalukon, mintha egy néma madár röppent volna közéjük. Kipurcant, mondta a lány. A fiú biccentett, nem tudta, mit gondoljon a lányról. Másnap is összefutottak az irodaház lépcsőházában. Akkor megyünk a moziba?, kérdezte a fiú. A lány biccentett.

A kevéssé ismert külvárosi moziba mentek, amelyről Borinak nem volt tudomása, pedig ő itt született, és megnézett minden új filmet. A négybástyájú vár közelében, a Bükk lábánál volt ez a mozi, ahol érezni lehetett az erdő lehetétét. Gergő először itt volt moziban Zsuzsival, ahol kis malőr történt. Zsuzsi másik oldalán a barátnője ült, és amikor a fiú a szerelmét akarta simogatni, túlnyúlt a vállán és a film alatt mindvégig a barátnő vállát simogatta, de ez csak a film után derült ki, amikor hazafelé indultak a gesztenyesoron, a holdas alkonyatban. A fiú arca tüzelt a szégyentől, mint a felforrósodott vasaló. Ráadásul a film is csapnivaló volt. Rossz emlékei voltak hát a moziról, ahova beültek egy izgalmasnak ígérkező filmet megnézni. Gergő váratlanul megcsókolta a lányt, aki nem húzta el magát, de nem volt benne érzés, mintha egy gyerekpopsit csókolt volna meg. Bandukoltak a gesztenyesoron a villamosmegálló felé, amittől nem messze volt az a ház, ahol diákkorában egy ideig albérletben lakott Petivel, a barátjával. Akkor már udvarolt Zsuzsinak, többször is meglátogatta őt, és mert nem lehetett lányt fölvenni, hát az ablakon keresztül nyert bebocsáttatást, miután Petivel elpakolták onnan a muskátlikat, és szobatársra moziba ment, mert Peti megértő volt, tudta ilyenkor, mi a teendő. Bori a belvárosban lakott a szülei-vel. Gergőnek az volt az érzése, a lány félig kimondott, elharapott szavai nyomán, hogy nem élnek valami jól, legszívesebben elmenekülne otthonról. Röpke puszival búcsúztak el egymástól a kapuban. Másnap a strandra készültek.

Bori nagyon dögösen nézett ki kék színű bikinijében. Hasra feküdt, Gergő kezébe nyomta a naptejes tubust, légydzi', mondta és behunyta a szemét. A fiú élvezte a kezegetést, középső ujjával a melltartó alá merészkedett, amittől hirtelen felpeszdult a vére, fürdőnadrágja feszülni kezdett. Bori elhessentette a fiú tilosba merészkedő ujját. De a teste árulkodott, megkeményedett mellbimbója majd átbökte a melltartóját.

Gergőnek eszébe jutott, itt a strandon látta először, hogy Zsuzsinak hat lábujja van a bal lábán. Jé, hat lábujjad van, fogta kezébe a lány picike, harminc-hatos lábát. Nem is igaz. De mi lenne, ha annyi volna, nézett rá kérdően. Zsuzsi arca hirtelen eltűnt a semmiben, Borira kezdett hasonlítani.

Lezuhanyoztak, aztán belecsobbantak a medencébe. Úsztak néhány hosszt. A büfében elmajszoltak egy lángost, megittak egy üveg sört. A ruhatárban Gergőnek egy kis problémája akadt, nem találta a bilétáját, ezért csak záráskor adták ki a ruháit. Bori a strand előtt egy fiúval beszélgetett. Már itt akartalak hagyni, mondta sértődötten.

Hetente randiztak, mert találkozni mindennap találkoztak a munkahelyükön. Moziba mentek, strandra, kirándultak a Bükkbe, de oda nem jutottak el, ahová a fiú szeretett volna. Az volt a legtöbb, hogy Bori egyszer a nadrágján keresztül megsimogatta ágaskodó szerszámát. Itt lehúzta a sorompót, eddig és ne tovább. Puritán erkölcsű lány vagy csupán frigid, töprengett a fiú. Vagy csak én nem találom hozzá a kulcsot. Fél éve jártak már együtt, de még mindig teljesen tanácstalan volt. Nem volt szerelmes a lányba, de azért szeretett volna előbbre jutni, erősebb ragaszkodást érezni a lány részéről. Szaporább szívverést, forróbb csókot, szorosabb ölelést.

Nagyon meglepődött Gergő, amikor Bori meghívta hozzájuk vendégségbe. Vajon be akar mutatni a szüleinek, vagy ez is csak egyike meggondolatlan cselekedeteinek. Milyen minőségben teszem tiszteletemet, mint udvarló vagy csak amolyan haver, amilyenek sokan keringenek Bori körül. Öltönyt vegyek föl, vagy öltözzek lazán, nem tudta eldönteni, mindenesetre szeretett volna jó benyomást tenni a lány szüleire. Minek a reményében, maga se tudta. Mindenesetre megígérte a látogatást. Szerette volna, ha Bori vele tart, de ő gyorsan lerázta, csak nem vagy betojva, otthon leszek, ne félj, megvédelek a vérszomjas felnőttektől. El ne felejtsem mondani, apunak vadászpuskája van, eddig csak vaddisznókat, őzeket, nyulakat lőtt, de sose lehet tudni. Golyóálló mellényt veszek föl, mondta a fiú, és rágyújtott. Huszadszor a mai napon, pedig még csak délután négy óra volt. Egy füstkarika glóriaként lebegett a feje fölött, míg a lengedező szél el nem fuvintotta a semmibe.

Megfürdött, megborotválkozott, rendbe tette azt a szél cibálta boglyát, amit frizurának mondanak némi túlzással. Ujját megnyalva igazította helyre a rakoncátlanoktól tincseket. Többet nem tehetek a saját érdekemben, gondolta a tükörtől ellépve. Zöld színű pólót, halványszürke nadrágot vett fel, könnyű nyári cipőt. Az utcán megfordultak utána a lányok.

Boriék a belvárosban laktak egy régi típusú öreg házban, amely kezdte lehánygni magáról a kopott vakolatot, a fal himlőhelyes archoz hasonlított. Kerékvetős kapubejárója volt, ami a régi időkre emlékeztetett, ma már nem látni ilyeneket, a rajtuk begördülő hintók, konflisok is eltűntek a múlt ködében. Az áporodott levegőjú lépcsőház sötét volt, egy légszarus csupasz égő fénye kaparásztta kétségbeesve a kétes tisztaságú falakat. A kovácsoltvas korlát nagyon szép volt, és többnapos por ülte meg, Gergő keze bepiszkolódott. Zsebkendőjével próbálta megtisztítani. A második emeleten volt Boriék lakása.

Félve nyomta meg a csengőt, a gyomra liftezett. Bori nyitott ajtót. De ki vagy nyalva, mondta kikerekedő szemmel, ilyen fényt eddig még nem látott a lány szemében Gergő. Ebben a csillanásban érzélem volt, akaratlan, hirtelen visszafogott üzenet. A csók szinte összeenyvezte őket.

A lakás tágas volt, belmagassága, mint a régi kastélyoké, kúriáké, amit télen bizony igen nehéz befűteni. A sarokban kék színű cserépkályha. Egy nagyon szép, takaros lány lépett a fiú elé, a mutter, mondta Bori. Gergő elsöre el sem akarta hinni, hiszen alig látszott idősebbnek, mint Bori. A kék köntös szétnyílt

rajta, amitől a fiú még inkább zavarba jött. Az asszony lazán, minden szégyenérzet nélkül összebb húzta, miközben mélyen a fiú szemébe nézett. Azok a világoskék szemek elbódították, alig bírt megállni a lábán. Tekintet ennyire mélyen még nem hatolt belé. Ez a szépfíú hát a te barátod, fordult a lányához, igen, ő az a jó haver. Csak haver, csodálkozott a mama, én bizony gyorsan elcsavar-nám a fejét, ha a helyedben volnék. De én a magam helyében vagyok. Egy pil-lanatra a fiún felejtette tekintetét, amiből ő biztatást olvasott ki. Bármit mondott, bármit csinált, lenyűgöző természetességgel tette. Gergő olyan darabosnak érezte magát mellette, szinte nyikorogtak a mozdulatai. Egy kis konyak, kér-dezte Betti, vagyis a mama. Gergő bólintott, köszönöm. A papa, nézett kérdően Borira a fiú. A papa a haverjainál pókerezik, vágta rá gyorsan Betti, ma van a kártyanap. Van neki focinapja is, csak éppen feleségnapja nincs. Öregecske neje ki van pipálva örökre, mondta tettetett felháborodással, ami olyan jól állt neki. Ugyan, Betti, maga olyan fiatal, hogy elsőre a Bori nővérenek néztem. Te kis huncut, hízelepsz, váltott át hirtelen tegezésre. Megitták a pertut, hogy helyre tegyék a dolgot. Gergő előbb szabadkozott kicsit, de örült a dolognak. Puszival pecsételték meg. Betti puszija Gergő arcáról a szájára tévedt, véletlenül vagy szándékosan, ki tudja.

Te belezúgtál a mutterbe, nézett Bori számonkérően a fiúra. Ugyan, mondta nem túl meggyőzően. De-de, lerí rólad. Nézz a szemembe, így görbülj meg. Úgy görbüljek meg. Igazság szerint már meg is vagy görbülve. Gergő látogatása óta Bori féltékeny lett a fiúra. Ez nem volt benne a pakliban, ez teljesen váratlan dolog volt. Mindenesetre az anya kettőjük közé állt. Fordult a kocka, most Bori várt többet a fiútól, míg Gergő mind többet morzsolt le az elvárásaiból. Betti eltakarta Borit, másra se tudott gondolni, csak rá. Látni szerette volna, ugyan-akkor félt is a találkozástól, amit még a bemutatkozásakor megígért, nem tudván, hogy Betti komolyan gondolja-e a meghívást, vagy csupán illemből mondta. Nem merte elhinni, hogy nagyon is komolyan.

Felugrunk hozzám?, kérdezte Gergő csak úgy mellékesen egy csepergős, szomorkás délutánon, miután lemondtak arról, hogy a meccsre menjenek. Oké, menjünk, ne áztassuk itt magunkat, már olyan ázottkutya szagom van, hogy menten kiábrándulsz belőlem. Nekem se gyöngyvirág illatom van éppen.

Gergő a külvárosban lakott egy virágos kis utcában a gyár közelében, egy kedves idős házaspárnál, akik szinte a gyerekként bántak vele, saját gyerme-kük nem lévén. Célozgattak rá, hogy egykor ez a lakás majd az övé lesz. Har-madmagával bérelte a kis manzárdszobát. A fiúk éppen nem voltak otthon, a házinéniék a Zsóryba mentek egy hétre fájó öreg csontjaikat kiáztatni. Ha otthon lettek volna, Bori nem mehetett volna fel, nőt felvinni tilos volt. A kony-hából kis csigalépcső vezetett a szobába.

Nem szoktál elszedülni mire fölérsz ide, pihegett Bori. Csak ha a kocsmából jövök, és sokat ittam. Nevettek. A tetőablak verítékezett az esőben. Tiszta időben szép kilátás nyílt az utcára. Ültek az ágyon szótlanul egy darabig. Már lehet, hogy megszületett az első gól, mondta Gergő. Biztosan, mondta Bori, lehet, hogy

már kettő is, és váratlanul levette a pólóját. Akarod?, kérdezte olyan kedvesen, szinte esdekelve, ahogy még sohasem szólt a fiúhoz. Akarom, mondta a fiú, de ennek a szónak nem volt súlya, csak úgy lebegett a levegőben, mint a pitypang pihéje. A mutterre gondolsz ugye, kérdezte vagy inkább állította, és visszavette a pólót. Azt hiszem, mégsem akarod. Ne csináld a feszültséget, mondta a fiú. Rémekeket látsz.

Mikor elhagyták a házat, már nem esett az eső, nemsokára kisütött a nap, de ők borúsak maradtak, morcosan köszöntek el egymástól, mindketten a másikat okolták a rossz hangulatért. Gergő a villamoson ült, a pályaudvar felé tartott, amikor megcsörrent a telefonja. Halló, itt a mutter, vagyis Betti, csacsogta a kedves üde hang. Csaknem kiejtette kezéből a telefont. Ma kártyanap van, igazán meglátogathatnál, ahogy azt felelőtlenül megígérted. Várlak, mint kiszáradt föld az esőt. Mindezt olyan természetességgel, hogy az ember maga előtt látta a képet. De Bori ne tudjon a dologról. Úgy lesz, fél óra múlva ott leszek. Ahogy mondta, ott volt. A lábai remegtek, amint átlépte a küszöböt. Mintha álmodta volna az egészet. Betti ragyogott az örömtől, gyönyörű formás teste kivillant könnyű kontőse alól. Barnára sült bőre még jobban kiemelte szeme kékjét. Ugye most ócska kis kurvának tartasz, és egy hanyag mozdulattal ledobta magáról a köntösét. Nem, dehogyis, akarta volna mondani, de Betti szája betapasztotta a száját.

Fél óra múlva kábultan botorkált lefelé a kopott lépcsőkön, arcán üdvözült mosollyal, mint a szépet álmodó kisbabák. A kapuból Borit pillantotta meg a túloldalon. Nem tudta, meglátta-e. Mindenesetre gyorsan fölszállt az első villamosra.

